

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 26. ІСТОРІЯ СВІТОВОГО МИСТЕЦТВА. МОДЕЛІ
(назва дисципліни без скорочень)

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	«Бакалавр» (освітній рівень перший)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОП «Мистецтвознавство»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	3-й рік навчання (6-й семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	4 (120 год.)
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 38 год.
	Практичні – 5 год.
	Семінарські – 14 год.
	Самостійна робота – 63 год.
Форма підсумкового контролю	Диф. залік
Викладач (-і)	Леонтєва Олена Валеріївна, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти, доктор філософії з образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
Контактна інформація викладача (-ів)	leontieva_o@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Google Classroom (https://meet.google.com/hhx-mzog-uvvm), Moodle
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Дистанційні за домовленістю з ініціативи здобувача

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про основні моделі та концептуальні схеми, за допомогою яких у різні історичні періоди й у різних культурних контекстах
---------------------	--

	осмислювали історію світового мистецтва. Курс знайомить із способами бачення мистецького процесу – від класичної моделі історії мистецтва до сучасних підходів, що визначають розвиток мистецтвознавчої думки. У межах дисципліни розглядаються принципи побудови моделей, їхні теоретичні засади, поняттєвий апарат, історико-культурний контекст виникнення та можливості застосування до інтерпретації мистецтва. Особлива увага приділяється тому, як різні моделі визначають бачення художнього розвитку, канон мистецтва, уявлення про стиль, епоху, цивілізацію, форму, зміст і логіку мистецького процесу. Важливою складовою курсу є формування навичок критичного аналізу мистецтвознавчих текстів, виставкових наративів, а також виявлення тих концептуальних моделей, що лежать в їхній основі. Опанування дисципліни дозволяє студентам усвідомити, що історія мистецтва не є нейтральною або єдиною можливою оповіддю, а формується через різні інтелектуальні оптики.
Мета й завдання навчальної дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про основні моделі й концептуальні схеми, за допомогою яких у різні історичні періоди та в різних культурних контекстах осмислювали історію світового мистецтва, а також розвиток уміння критично аналізувати, порівнювати й застосовувати ці моделі в мистецтвознавчій практиці. Основні завдання навчальної дисципліни: • ознайомлення з основними моделями періодизації та інтерпретації мистецтва; • розвиток вміння розрізняти методологічні підходи в історії мистецтва; • формування навички критичного читання наукових текстів; • сприяння розумінню глобального мистецтва поза євроцентричним каноном; • оволодіння навичками самостійної аналітичної роботи. Внаслідок вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання: знати: - основні моделі історичного розвитку мистецтва (лінійна, циклічна, романтична, формалістична,

	модерністська та ін.); - концептуальні та методологічні засади класичної та сучасної історії мистецтва; - роль інституцій у формуванні мистецьких наративів; вміти: - аналізувати мистецтвознавчі тексти та визначати моделі історії мистецтва, що лежать в їхній основі; - співвідносити музейні та виставкові експозиції з певними концептуальними моделями інтерпретації мистецтва; - критично оцінювати канон світового мистецтва та виявляти його історичну й культурну зумовленість.
Передумови вивчення дисципліни	Філософія мистецтва, Вступ до мистецтвознавства, Термінологія мистецтвознавства, Методологія мистецтвознавства, Історія мистецтва. Теорія мистецтва та аналіз творів
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища. СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки. СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

	СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі. СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.
--	--

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	у тому числі				
	усього	лекції	практичні	семінарські	сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовний модуль 1. Основні моделі осмислення історії мистецтва					
Тема 1. Вступ до дисципліни. «Модель» в історії мистецтва	6	2			4
Тема 2. Класична модель історії мистецтва: від античності до модерну	8	4			4
Тема 3. Романтична модель історії мистецтва	6	2	1		3
Тема 4. Еволюціоністська модель історії мистецтва	7	2	1		4
Тема 5. Циклічна модель історії мистецтва	8	2		2	4
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	35	12	2	2	19
Змістовий модуль 2. Мистецтвознавчі та соціально-історичні моделі художнього процесу					
Тема 6. Історія мистецтва як історія форм	8	2		2	4
Тема 7. Марксистська модель історії мистецтва	8	2		2	4
Тема 8. Модернізм як історична модель	7	2	1		4
Тема 9. Системно-синергетична модель соціокультурної динаміки	8	2		2	4
Тема 10. Роль інституцій у формуванні історичних моделей мистецтва	10	4	1		5
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	41	12	2	6	21
Змістовий модуль 3. Критичні підходи та сучасне переосмислення історії мистецтва					
Тема 11. Причини появи альтернативних моделей історії мистецтва	10	4		1	5
Тема 12. Феміністичний підхід до історії мистецтва	6	2	1		3
Тема 13. Вплив постколоніальної теорії на переосмислення історії мистецтва	6	2		1	3
Тема 14. Зрушення від історії мистецтва до історії образів та візуальності	8	2		2	4

Тема 15. Постмодерністська парадигма історії	8	2		2	4
Тема 16. Не-історія мистецтва: інший спосіб бачити мистецьку спадщину	6	2			4
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	44	14	1	6	23
Усього годин	120	38	5	14	63
Вид контролю: диф. залік					

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Гомбріх Е. Оповідь про мистецтво. Київ : Видавництво ArtHuss, 2024. 664 с.
2. Беньямін В. Вибране. Пер. з нім. Ю. Рибачук, Н. Лозинська. Львів : Літопис, 2002. 214 с.
3. Вазарі Дж. Життєписи найславетніших живописців, скульпторів та архітекторів. Пер. з італ. А. О. Перепаді, П. І. Соколовського. Київ : Мистецтво, 1970. 520 с.
4. Вінкельман Й. Й. Про художній ідеал прекрасного : Збірник : пер. з нім. Упоряд., вступ, ст. та приміт. Ф. С. Уманцева. Київ : Мистецтво, 1990. 307 с.
5. Art History: Contemporary Perspectives on Method / ed. by D. Arnold. Oxford : Wiley-Blackwell, 2010. 184 p. Originally published as *Art History*. Vol. 32, issue 4.
6. Emison P. A. The Shaping of Art History: Meditations on a Discipline. University Park, Pa. : Pennsylvania State University Press, 2008. 120 p.
7. Pooke G., Newall D. Art History: The Basics. London ; New York : Routledge, 2008. 288 p. URL: <https://royal-p-sc.com/lib/books/1/3.pdf>.
8. Schelling F. W. J. von. The philosophy of art; an oration on the relation between the plastic arts and nature. London : J. Chapman. 1845. 36 p. URL: <https://dn760003.eu.archive.org/0/items/philosophyartan00schegoog/philosophyartan00schegoog.pdf>.
9. The Art of Art History: A Critical Anthology / ed. by D. Preziosi. 2nd ed. New York : Oxford University Press, 2009. 591 p.
10. Wölfflin H. Principles of art history: the problem of the development of style in later art. New York : Dover, 1950. 242 p. URL: <https://archive.org/details/princarth00wlff/page/84/mode/2up>.

Додаткові:

11. Алфьорова З. Транзитивний статус сучасного мистецтва як морфологічної системи. *Дизайн та мистецтво в контексті соціокультурного розвитку* : матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф., 07-08 вересня 2022 р. Херсон : ХНТУ, 2022. С. 10-12.
12. Леонтьєва О. Герменевтика як суттєвий метод дослідження сучасного українського естампу. *Наукова атрибуція творів мистецтва, експертиза та оцінка культурних цінностей* : матеріали наук.-практ. конф., 28–29 жовтня 2021 р. Київ : НАКККиМ, 2021. С. 65–66.
13. Леонтьєва О. Методи дослідження сучасного українського мистецтва в

проектах Венеційської бієнале. *«Платон мені друг, але істина дорожча»: теоретико-практичні та методологічні аспекти розвитку сучасних гуманітарних наук* : зб. матеріалів II Міжнародної молодіжної конф., 01 березня 2024 р. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2024. С. 36-38.

14. Леонтьєва О. В. Проблематика дослідження сучасного українського мистецтва в проєктах Венеційської бієнале. *Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., 09 листопада 2023 р. Київ : НАКККиМ, 2023. С. 78-80.

15. Ноклін Л. Чому в нас не було великих художників? Пер. М. Андрусик. Київ : Komubook, 2025. 168 с.

16. Скринник-Миська Д. Методологічний дискурс у мистецтвознавстві: культурологічний аспект. *Народознавчі зошити*. 2012. № 1. С. 90-97.

17. Станкевич М. Історія мистецтва чи художні модуси? *Вісник Прикарпатського університету*. Серія: Мистецтвознавство. 2011. Вип. 23. С. 8–12.

18. Юр М. В. Український живопис XIX – початку XXI століття: національна, конвенціональна, авторська моделі : дис. ... д-ра мистецтвознавства : 26.00.01. Київ, 2021. 482 с.

19. Elkins J. *Stories of Art*. New York: Routledge. 2002. 176 p.

20. Focillon H. *The Life of Forms in Art*. Translated by Charles Beecher Hogan and George Kubler. New York: Zone Books, 1992. 190 p. Фрагмент – URL: https://german.yale.edu/sites/default/files/focillon_life_of_forms.pdf.

Інтернет ресурси:

1. Велика українська енциклопедія. Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво». 2016-2026. URL: <https://vue.gov.ua>.

2. Міністерство освіти і науки України: офіційний вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua>.

3. Монографічні видання Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. URL: https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2632&Itemid=532.

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: nbuv.gov.ua.

Методи контролю та розподіл балів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	19	19
2	Відвідування семінарських занять (7 Семінарських)	1	7	7
	Відвідування практичних занять (2,5 Практичних)	1	2,5	2,5
3	Робота на семінарських і практичних заняттях	10	9,5	95

4	Самостійна робота	5	16	80
5	Модульна контрольна робота	25	1	25
Максимальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 100 балів				228,5
Мінімальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 60 балів				139
Коефіцієнт визначення успішності ($100/228,5 = 0,42$)				0,42
Вид контролю: Підсумковий Диференційований залік (сума балів за видами робіт)				
Підсумковий рейтинговий бал				100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Робоча програма навчальної дисципліни «Історія світового мистецтва. Моделі» для здобувачів вищої освіти за першим рівнем (ступенем) вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, за освітньо-професійною програмою «Мистецтвознавство». КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2025. 26 с. Демонстраційний дидактичний матеріал.
Необхідні засоби	Ноутбук, планшет
Програмне забезпечення	Microsoft Office, Онлайн-ресурс Google Workspace for Education тощо
Матеріали, інструменти	Блокнот для конспекту, ручка

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політику щодо академічної доброчесності	Під час виконання навчальних завдань здобувачі зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Використання матеріалів з інтернет-ресурсів та інших інформаційних джерел допускається виключно за умови обов'язкового коректного посилання на джерело. Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до оцінювання за умови, що обсяг коректних текстових запозичень не перевищує 30%. У разі виявлення плагіату або інших форм порушення академічної доброчесності робота не зараховується, а здобувач отримує 0 балів із обов'язковим повторним виконанням завдання. Списування під час контрольних заходів і підсумкового оцінювання забороняється, зокрема із використанням мобільних пристроїв. Застосування мобільних пристроїв дозволяється лише у випадках, передбачених форматом он-лайн тестування. Під час усіх форм поточного та рубіжного контролю порушення академічної доброчесності не допускаються. У разі відсутності здобувача під час контрольного заходу без поважної причини він втрачає право на отримання відповідних балів; можливість повторного складання визначається викладачем із встановленням додаткового терміну виконання завдань.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування навчальних занять є обов'язковою складовою системи оцінювання та враховується під час нарахування балів. За наявності поважних причин (зокрема стану здоров'я або участі в міжнародних освітніх програмах) здобувач може навчатися в дистанційному (онлайн) форматі за попереднім погодженням із викладачем із подальшим представленням результатів виконаних завдань під час консультації. Пропуски занять без поважних причин не допускаються. Поважність причин має бути підтверджена відповідними документами або завчасним повідомленням викладача. Запізнення на заняття без обґрунтованих підстав також вважаються порушенням навчальної дисципліни.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі навчальні завдання, визначені програмою дисципліни, підлягають обов'язковому виконанню у встановлені строки. У разі виникнення заборгованості її усунення здійснюється протягом одного тижня після завершення визначеного терміну. Завдання, подані з порушенням строків виконання без поважних причин, оцінюються зі зменшенням балів і можуть бути зараховані в межах 50% від максимально можливої оцінки.

Політика щодо правил поведінки на заняттях	Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі та взаємодію учасників освітнього процесу. Навчальне середовище в аудиторії ґрунтується на принципах доброзичливості, творчої співпраці та відкритості до конструктивної критики. Під час занять здобувачі зобов'язані перевести мобільні пристрої у беззвучний режим. За необхідності допускається тимчасовий вихід з аудиторії за погодженням із викладачем, за винятком залікових і екзаменаційних форм контролю. Заохочується висловлення власної позиції щодо теми заняття за умови її аргументованості та опори на аналітичні висновки, сформовані під час практичної та самостійної роботи.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза межами аудиторних занять офіційним каналом комунікації з викладачем є електронна пошта. Листування здійснюється у робочі дні до 18:00 з дотриманням встановлених правил: у темі листа обов'язково зазначається назва навчальної дисципліни; у тексті повідомлення необхідно вказати прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти (анонімні звернення не розглядаються); файли мають бути підписані за схемою «прізвище_назва завдання». Допустимі формати файлів: текстові матеріали — doc, docx; ілюстративні матеріали — jpeg, pdf. Консультації викладача в приміщенні закладу вищої освіти проводяться у визначені дні та години. У разі службового відрядження, тимчасової непрацездатності або інших об'єктивних обставин викладач залишає за собою право перенести заняття на інший день за попереднім погодженням з адміністрацією та студентами.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

Розробник (розробники) силабусу
навчальної дисципліни

_____ Леонтська О. В.
(підписи, прізвища, ініціали)

Гарант освітньої програми

_____ Сосік О.Д.
(підписи, прізвища, ініціали)

Завідувач кафедри

(підписи, прізвища, ініціали)

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства та мистецької освіти
(назва кафедри)

від «27» серпня 2025 р., протокол № 1